

АНАЛІЗ ПОЛОЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВНЗ У СВІТОВОМУ WEBOMETRICS РЕЙТИНГУ

Цурін О.П.

Україна, Київ, Національний технічний університет України «КПІ»

The paper considers the main positions Webometrics ranking. Webometrics ranking is rated the site, specifically as domain zone represents the University in the Web-space. 310 of Universities of Ukraine is in this ranking and occupy on January 2013 in the range from 510 to 21,500 seats. To quickly obtain information about the status of the rating proposed set webometrics parameters close to those used in the Webometrics ranking, but these parameters can be obtained at any time online

Актуальність. Webometrics рейтинг вважається рейтингом того, як сайт, а точніше його доменна зона, представляє Вищий Навчальний Заклад (ВНЗ) у Web-просторі. У світі наукова робота є однією з основних напрямків діяльності ВНЗ і тому у рейтингу на цю властивість ВНЗ звертається основна увага.. Розроблено цей рейтинг та супроводжується Лабораторією кіберметрики («Cybermetrics Lab») Національної дослідницької ради Іспанії З методологією, що закладено у рейтинг Webometrics можна ознайомитись за адресою <http://www.webometrics.info/> . Можна багато чого критикувати у цьому рейтингу, але всі провідні світові ВНЗ знаходяться у верхній частині рейтингу. Позитивні риси цього рейтингу наступні:

- це рейтинг демократичний (аналізується понад 20 тис. ВНЗ і з України -311),
- увійти у цей рейтинг просто - зареєструвати сайт ВНЗ у Webometrics;
- в описі системи рейтингу показано по яким параметрам воно виконується і показано їх питому вагу (методи та засоби отримання і обрахунки цих параметрів є власністю Cybermetrics Lab);
- всі дані збираються з InterNet і нема корупційної складової (але не виключена можливість мережевого шахрайства);
- аналізуючи параметри по яким робиться рейтинг, фактично цей рейтинг пов'язано з тим як сайт побудовано, як сайт використовується, як він працює, чи викладено роботи у Google Scholar, чи є роботи співробітників у базі SCOPUS та інше

Параметри рейтингу у Webometrics

Рейтинг виконується по наступним 4 параметрам

- 1 PRESENCE (Присутність) Кількість присутніх на сайті університету сторінок усіх форматів, проіндексованих пошуковою системою Google. Вага - 20 %
- 2 IMPACT (Вплив) Деяка комбінація кількості зовнішніх гіперпосилань на домен університету (external inlinks) та кількості доменів, з яких ці посилання надходять (referring domains). Для збільшення валідності даних використовується два провайдера:

Majestic SEO та ahrefs. На думку авторів рейтингу, кількість таких лінків свідчить про видимість університету і важливість опублікованих матеріалів (велика частина таких лінків служить подібно до цитування в бібліографії) Вага - 50 %

3 OPENNESS (Відкритість) Кількість присутніх на сайті університету файлів у форматах Adobe Acrobat (.pdf), Microsoft Word (.doc, .docx) та Microsoft Powerpoint (.ppt), проіндексованих академічною пошуковою системою Google Scholar. Вага - 15 %

4 EXCELLENCE (Висока якість) Наукові статті, що опубліковані авторами університету в журналах, проіндексованих бібліометричною базою SCOPUS, та входять до складу 10% статей, найбільш цитованих у своїх наукових галузях за версією Scimago Group Вага -15 %

По кожному з цих параметрів у таблиці рейтингу надається місце відповідного університету і з лівого боку загальний рейтинг університету. Рейтинг обчислюється 2 рази на рік.

Робота із сайтами ВНЗ для підняття рейтингу

Для поточної роботи із сайтами ВНЗ хотілось би мати значення цих параметрів, але з багатьох причин розробники рейтингу ці параметри не видають. Тому можна піти шляхом збирання з InterNet вебометричних параметрів, які пов'язано з параметрами рейтингу Webometrics .

Google Index пов'язано з PRESENCE (Присутність)

Referring domain та **Majestic Back Link** пов'язано з IMPACT (Вплив)

Google Scholar та **Rich Files** пов'язано з OPENNESS (Відкритість)

Scimago Group (<http://www.scimagojr.com/>) обчислює дані, але звичайно видає їх з річним запізненням, не надає методів та засобів обчислення параметрів. Порівняти можна тільки 7 ВНЗ України, що входять у цей рейтинг.

Ще один параметр, який доцільно аналізувати є **Page Rank (PR)**

PageRank - один з алгоритмів посилального ранжування. Алгоритм застосовується до сукупності документів, пов'язаних гіперпосиланнями і призначає кожному з них якесь чисельне значення (від 0 до 10), що вимірює його «важливість» або «авторитетність» серед інших документів. Webometrics PR не використовує, але це гарний індикатор роботи Web-сайту. З практики аналізу сайтів можна сказати наступне. Якщо сайт отримує посилання зі «смітникових» сайтів, наприклад, порно сайтів, покер клубів, інтернет магазинів та іншого аналогічного, то його PR йде до низу і аж до нуля.

Параметри, що надано вище, можна отримати із сайтів інтеграторів та відомих пошукових систем, наприклад, розширений пошук Google, Google Scholar , <http://www.woorank.com/> , <http://www.alexa.com/> .

Практичне використання наданих вебметричних параметрів доцільне, коли в доменній зоні є сайти підрозділів відповідного ВНЗ. Так НТУУ»КПІ» з 2010 року проводить рейтинг підрозділів (факультетів, кафедр, журналів, конференцій та інших підрозділів) за вебметричними параметрами. Рейтинг виставляється на сайті <http://webometr.kpi.ua>. Це дозволило піднятися з 2173 у 2009 році до 510 у 2013 році. Вебметричний аналіз за певний термін показує і зростання об'єму сайту, і активність супроводження, а іноді і шахрайство (зниження **PR** при посиланнях зі смітникових сайтів).

Стан у Webometrics рейтингу Українських ВНЗ та значення їх вебметричних параметрів З конкретним положенням українських ВНЗ у Webometrics рейтингу можна ознайомитись за адресами <http://www.webometrics.info/> чи

http://uk.wikipedia.org/wiki/Вебметричний_рейтинг_університетів_світу

Місця, що займають ВНЗ України з 510 у світі (1 в Україні – НТУУ»КПІ») до 21198 у світі (311 в Україні - Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка). Якщо порівняти з минулим роком то ВНЗ у рейтингу було 231 і останнє місце займав National Technical University of Agriculture Peter Vasilenko 230 місце серед ВНЗ України і 20474 у світі. Таким чином за рік ми вирости аж на 80 сайтів ВНЗ.

Для аналізу візьмемо 3 зони 3 перших, 100 місце та 5 останніх ВНЗ України з рейтингу Webometrics січня 2013 року та надамо їх вебметричні параметри. Видно, що значення параметрів дуже відрізняються у цих 3 зонах. Не можливо вирішити правило оцінки сусідів, але видно з якими параметрами ВНЗ треба працювати. Так №1 треба збільшувати Google Index та RF (перший за рахунок збільшення кількості сторінок, а другий включення файлів з відповідними розширеннями). Для №2 важливим є збільшення Google Scholar, що може бути досягнуто за рахунок використання рекомендованих Google Scholar мета тегів. Про останні місця можна сказати, що більшість з них не доопрацьована і нещодавно створені (ще не змогли набрати вебметричні параметри). 311 сайт нормально для ВНЗ побудований, є посилання на наукові роботи і тому є показник Google Scholar, але нема англійської сторінки, нема засобів активної роботи з користувачами, 309 та 310- типові сайти візитки. Окреме зауваження до 307 сайту, але воно пов'язано з відомим виразом про сир та мишоловку.

Висновки Сайти ВНЗ повинні стати частиною їх існування, що забезпечує користувачів (абітурієнтів і студентів та їх батьків, аспірантів, викладачів та співробітників) не тільки актуальною інформацією, але і дозволяти приймати активну участь у житті ВНЗ. Якщо враховувати і вимоги Webometrics, то ВНЗ буде займати пристойне місце у Webometrics рейтингу.

Міс - це	Назва ВНЗ та його адреса	PR	Google Index	Referring domains	Majestic BL	Google-Scholar	RF
1	Національний технічний університет України «КПІ» http://kpi.ua	7	1.550.000	7458	81497	8490	29170
2	Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка http://univ.kiev.ua	8	3.280.000	1232	4308	323	63600
3	Донецький національний технічний університет http://donntu.edu.ua	6	556.000	2221	33368	10900	23680
100	Закарпатський державний університет http://zakdu.edu.ua	5	74500	91	348	54	288
307	Кіровоградський інститут Регіонального управління та Економіки http://kiruenew.narod.ru	4	34	9	19	0	0
308	Мелітопольський Інститут екології та соціальних технологій http://miest.org.ua	3	208	5	40	0	0
309	Інститут екології http://iem.in.ua	2	37	5	271	0	0
310	Академія військово-морських сил імені Нахімова http://avms.org.ua	0	157	1	1	0	3
311	Глухівський національний педагогічний університет http://gnpu.edu.ua	0	1430	1	1	5	291